2e Jaargang — Nr 16 Prijs : 5 centiem voor heel het land en 10 centiem voor het Buitenland Woensdag 20 Januari 1915

GAZET VAN BRUSSEL

DAGBLAD VOOR HET VLAAMSCHE LAND

Voor Volk, Stam en Taal.

Omdat ik Vlaming ben.
Van Eyck.

Handschriften worden niet teruggezonden

BEHEER EN REDAKTIE:
12, Zwarte Lieve Vrouwstraat, 12

AANKONDIGINGEN.
Plaatsaanvragen : 5 centiemen per halven regel ;
Andere aankondigingen : 10 centiemen ; Publiciteit : 30 centiemen.

DE AARDBEVINGEN

Ofschoon de oorlogsplaag schier al onze aandacht en gevoel in beslag neemt, kunnen wij toch niet onverschillig blijven voor de ramp, die in Italië zoo vele menschenlevens heeft weggemaaid.

Van alle natuurverschijnselen, welke zich aan de aardoppervlakte voordoen, zijn de uitbarstingen der vuurbergen en de aardbevingen ongetwijfeld de geweldigste en verschikkelijkste, waartegen geen menschelijke macht iets vermag. Tegen storm en watersnood, tegen het verwoestende vuur en zelfs tegen de ontzettende kracht van den bliksem heeft men middelen tot beschutting en afweer ontdekt. Maar wat kan de mensch aanvangen tegen krachten, die geheele vastelanden doen beven als een tafelblad onder een flinken hamerslag ? Of tegen uitbarstingen uit de diepte, welke heele bergen, vergruisd in de hoogte werpen ?

Aardbevingen grijpen de aarde aan als geheel. Dikwijls trilt de geheele aardbol er van. Indien wij het wagen durfden, er ons tegen te verzetten, zouden wij onbarmhartig verpletterd worden. In den regel gaan aardbevingen gepaard met vulkaanuitbarstingen.

Door de aanwijzingen van de seismometers (aardbevingmeters) weet men met zekerheid, dat de aarde nooit een oogenblik in algeheele rust is. Doch deze onophoudelijke beving is uiterst zacht. Daartusschen komen echter stooten en schuddingen voor, die meer opvallen. De geleerden hebben uitgerekend, dat onze wereldkloot ieder jaar gemiddeld 3.830 stooten ondergaat, zoodat er ieder 2 1/4 uur één voorkomt. Aardbevingen, die met instrumenten over de geheele aarde kunnen nagegaan worden komen jaarlijks 100 tot 150 maal voor. Gelukkig voor het menschdom hebben weinige slechts betrekkelijk rampspoedige gevolgen.

Eene aardbeving begint bijna altijd met een plotselingen stoot, waardoor dit natuurverschijnsel zich van alle andere onderscheidt en die het tot het vreeselijkste van alle maakt. Stormen en onweders nemen langzaam in hevigheid toe, tot zij hun hoogpunt bereikt hebben. Bij de aardbeving is de eerste stoot in den regel de sterkste, waardoor alles verwoest wordt, zoodat gewoonlijk voor de achterna komende stooten, al zijn zij even sterk, niets te verwoesten overblijft.

De eerste schudding komt dus geheel onverwachts, afgezien van de enkele lichte trillingen en bewegingen van de magneetnaald, waarin men onlangs voorteekenen van het naderend onheil heeft meenen te erkennen. Dergelijke trillingen zullen het zijn, die ook door de fijngevoelige dieren waargenomen worden, zoodat zij soms reeds uren lang vóór een aardbeving onrustig plegen te zijn. In de Zuid-Amerikaansche kuststreken langs den Grooten Oceaan, welke zeer dikwijls door aardbevingen geteisterd worden, houdt men honden en katten om ervoor te waarschuwen : die gaan het huis uit naar buiten als er een aardschudding op til is. Ook bij kippen, ezels, enz., beweert men zulke teekenen waargenomen te hebben. Eene slangensoort, welke op de Antillen als huisdier gehouden wordt tegen de muizen, verlaat haar schuilhoeken in de gaten der muren, waarin zij bij een aardbeving dan ook gemakkelijk zou kunnen verpletterd worden.

Sommige landen, als Nederland en België zijn bijna geheel vrij van aardbevingen, in ieder geval van alle schuddingen met verwoestende gevolgen. Daarentegen zijn andere streken bijna nooit in rust. Het Japansche aardbevingsgebied is, met het naburige Javaansche, het meest werkzame van alle. De omgeving van Tokio alleen heeft in één jaar gemiddeld twee en negentig maal, dus ongeveer alle vier dagen. Het is dan ook te begrijpen, dat de Japanners zich bijzonder met deze verschijnselen bezig gehouden hebben en dat zij eene zoo praktisch mogelijke manier van bouwen hebben uitgedacht, welke hen, zooveel als maar eenigszins mogelijk is, voor al te groote schade bewaart.

Italië laat ook nooit zijn beurt voorbijgaan. Iedereen herinnert zich nog de aardbevingen in Kalabrië van 1905 en 1907. De eerste gebeurde terwijl de bewoners in het veld waren, zoodat er betrekkelijk weinigen onder de puinhoopen bedolven werden. De tweede was ontzettend. De Siciliaansche stad Messina werd er geheel door vernield. De gansche wereld door werden toen gelden ingezameld om de beproefde overlevenden ter hulp te komen.

Aardschokken zijn vooral noodlottig wanneer zij groote steden treffen.

Konstantinopel heeft sinds zijn grondvesting in 333 elf verwoestende aardbevingen moeten doorstaan. De laatste hiervan had plaats op 10 Juli 1894.

Iedereen heeft nog de groote aardbeving van San Francisco (18 April 1908) in het geheugen. Deze aardbeving was een der hevigste, die ooit de aarde heeft doen schudden. De eerste stoot had s' morgens vroeg, om 5 uur 13 plaats ; enkele sekonden daarna volgde een tweede, een minuut later de derde, die de sterkste was ; dit was zeker wel de vreeselijkste minuut, welke de bevolking van een heele, volkrijke stad — en daarbij een der schoonste ter wereld — ooit doorleefde. Na die onheilbrengende minuut duurden voelbare stooten nog voor, maar ze werden steeds zwakker.

De stad Lissabon werd ook eens geheel verwoest door een aardbeving, welke 5 minuten aanhield. Het gebeurde op Allerheiligen-dag 1755. Uit de beschrijving van een ooggetuige volgen hierna eenige bijzonderheden daaromtrent : « ..... Toen hoorde ik op eens een verschrikkelijk geratel ; ik liep naar buiten om te zien wat dat zijn kon en kwam met de anderen gelukkig in onzen tuin, van waaruit wij bijna de geheele stad konden overzien. O, God ! wat was dat een treurig schouwspel ! De aarde ging ellen hoog op en neer. Overal vielen de huizen met een ontzettend gekraak over elkaar heen. De groote kerk en het klooster der Karmelieten, welke op den berg boven ons woonden, gingen heen en weer, zoodat wij bang waren ieder oogenblik daardoor bedolven of door de aarde levend begraven te worden. De zon was zoozeer verduisterd, dat wij elkander bijna niet meer zagen. Wij waren vast overtuigd, dat het laatste oordeel aangebroken was. Deze verschrikkelijke beweging duurde iets langer dan de helft van een kwartier ; daarna werd het weer een beetje stiller ; toen gingen we, in ons nachtgewaad, op de vlucht, naar het groote plein, niet ver van ons vandaan, dat wij over ingestorte huizen en lijken heen, met groot levensgevaar bereikten. Daar bleven wij ongeveer drie uur lang ; er waren reeds meer dan 4,000 menschen bijeen, sommige alleen maar in hun hemd, andere geheel naakt ; doodsangst stond op aller gelaat te lezen ; ook waren daar talloos veel gewonden ; het was een vreeselijk gejammer..... De meeste schepen — er lagen er ongeveer drie honderd in de haven — zijn driftig geworden, enkele zijn gezonken, andere kregen averij. Een Hollandsch schip werd in de stad geslingerd en stond daar op 't droge, tot er een ander vloedgolf kwam, die het van 't land af meesleepte en zonder eenig ongeluk weer in zee bracht..... Zoo is de schoone, groote stad, die de rijkste was van Europa en ongeveer 500,000 inwoners telde, in een puinhoop veranderd. »

Na een hevige aardschudding treedt gewoonlijk rust in. Er zijn er echter ook die jarenlang duren. Tot de vreeselijkste aanhoudende aardbevingen behoorde die in de Grieksche provincie Phokis, waar « drie jaren aaneen, van 1870 tot 1873, een bijna aanhoudende aardbeving plaats vond, vergezeld door onderaardschen donder en het neerstorten van rotsen. Er waren dagen, waarop men schatte dat en 29,000 stooten plaats hadden, dus alle drie sekonden één. Daarbij wisselden zeer heftige, verwoestende stooten heel onregelmatig af met ongeduidende. De ongelukkige, toch al arme bevolking van dit gebied werd daardoor in zulk een toestand van zenuwschokkenden, aanhoudenden angst gebracht, dat krankzinnigheid en vallende ziekte epidemisch werden. Daarna hield het verschijnsel op, gelijk het gekomen was. »

Dikwijls klagen wij, Vlamingen, over ons vochtig ongezond klimaat. Wanneer wij echter nagaan welke kwalen andere, zonrijke streken aandoen, worden wij door een gevoel van veiligheid, ja zelfs van welbehagen overvallen,....

GOVERD.

Ekonomische Toestand van België

(*Slot*)

(Uit de *Toestand* van 12 Dec. 1914)

Verschillende gebeurtenissen in het Belgische bankwezen hadden, zooals wij reeds boven zeiden, een zeer ongunstigen invloed gehad op het vertrouwen van het publiek.

Een groot aantal banksamensmeltingen had plaats, zonder dat het publiek — wel echter de eigenlijke « fauteurs » van zulke transacties — de geleden schade vergoed kreeg. Vooral de gebeurtenissen bij de Banque de Reports, de Fonds publics et de Dépôts, te Antwerpen, baarden groot opzien. Hoewel de grondvesten van de Bank, waarin alle mogelijke ondernemingen opgenomen waren, reeds lang als zeer geschokt golden, slaagde de kommissie van toezicht — waarvan de in het voorjaar overleden financier Ed. Thys, die overigens bestuurlid was van meer dan zestig maatschappijen, voorzitter was — er toch in, met behulp van een Parijschen bankier, de Banque Nationale de Crédit in Parijs over te halen 15 millioen frank aan actiën (tegen 140 ten honderd) over te nemen. Toen kort na deze, onder veel reklame uitgevoerde manœuvre, de balans, benevens een door de wet voorgeschreven effektenlijst voor de eerste maal verscheen, daalden de aktiën van 140 op 60 ten honderd.

Weer kwamen Belgische banken, die een vermindering van het krediet in de oogen van het publiek vreesden, te hulp, ten einde een « krach » te voorkomen. In alle kouranten werd de nadruk gelegd op het feit, dat de zoon van een direkteur van de Banque Nationale de Belgique tot president benoemd werd van de Banque de l'Union Anversoise, welke belast was met de reorganisatie. De transaktie werd ten uitvoer gebracht, hoewel tegen laatstgenoemde bank, evenals tegen een groote Antwerpsche firma, de zwaarste beschuldigingen werden geuit wegens opzettelijke uitgifte van ruiteraccepten, ten bedrage van 20 millioen frank.

Intusschen werd ook de toestand van de Belgische Staats-financiën steeds ongunstiger. In Februari 1914 plaatste de Belgische Regeering op de Londensche geldmarkt een 3 ten honderd leening van 12 millioen pond sterling, tegen een koers van 73 ten honderd, terwijl in den herfst van 1912 de door Belgische banken overgenomen 300 millioen frank leening in 4 ten honderd schatkistbiljetten tegen 96 ten honderd nog niet geheel geplaatst was. In den daaraan voorafgaanden winter had de Belgische Regeering een groot aantal aanzienlijke bedragen tegen schatkistbons (met spoedigen vervaldag) bij alle mogelijke banken uit het buitenland opgenomen. Zulke kleine leeningen beliepen 5 millioen tot 100,000 frank, zelfs verzocht men Fransche mijn- en verzekeringsmaatschappijen deze bons te willen aanveerden. In Juli 1914 werden nogmaals groote hoeveelheden 3 ten honderd Staatsrente en 4 ten honderd Staatspapieren — indien we ons niet vergissen, tot een bedrag van 150 millioen frank — door de Belgische banken overgenomen, juist toen de oorlog uitbrak met een leege schatkist en een staatsschuld van 3,500,000,000 tot 4 milliard frank, waarvan groote bedragen niet gekonsolideerd waren. De aanwezige goudvoorraad bedroeg nog slechts 200 millioen frank, de zilvervoorraad 40 millioen frank, terwijl meer dan een milliard frank aan bankbiljetten in omloop was.

Het uitbreken van den oorlog schijnt ook de groote financieele transaktie van de Belgische Regeering : het zeer merkwaardige projekt tot onttrekking van de Belgische Staatsspoorwegen aan den Staat in het water te hebben doen vallen. Het is inderdaad zeer merkwaardig....., want terwijl in alle landen, zelfs in Frankrijk en Engeland op naasting van de spoorwegen door den Staat wordt aangedrongen, was de Belgische Regeering van plan de Belgische Spoorwegen in handen te geven van een « Nationale Spoorwegmaatschappij » onder kontrool van den Staat. Een Kommissie tot bewerking van dit plan werd benoemd. Ongetwijfeld was de bedoeling hiervan groote geldmiddelen in de schatkist te doen vloeien.

Hoe staat het nu eigenlijk met de financieele toestand van den Belgischen Staat en de Belgische Nationale Bank ?

Daartoe ontbreekt ons elke basis. Tot de val van Antwerpen heeft de Banque Nationale de Belgique nog steeds massa's papiergeld uitgegeven, terwijl de vroeger reeds totaal onvoldoende zijnde metaaldekking van het Belgisch bankpapier nogmaals en hoogst waarschijnlijk zeer veel slechter werd. De voorraden aan goud en gereed geld van de Banque Nationale de Belgique bevinden zich in Engeland, waar België na het uitbreken van den oorlog een, naar men zegt, rentelooze leening van ongeveer 500 millioen frank (volgens de opgave) bij Engeland en Frankrijk gesloten heeft, hoofdzakelijk voor militaire doeleinden, aankoop van munitie, enz.

Wanneer men verder in aanmerking neemt, dat sedert het uitbreken van den oorlog de schuld van de Belgische Regeering aan salarissen van Staatsbeambten van maand tot maand grooter wordt, dan is de toestand van de financiën vooral in de toekomst, verre van rooskleurig, ook omdat de dagelijks grooter wordende ekonomische uitputting van het geheele land de taak van de Belgische Regeering, slechts een enigszins dragelijken, normalen en bevredigenden toestand te scheppen, geheel hopeloos maakt. Het is te hopen, dat de Belgische Regeering van het volk zelf spoedig voorstellen zal ontvangen, die slechts kunnen luiden, dat uitsluitend de vrede een einde kan maken aan de huidige onhoudbare toestanden. Want terwijl België op deze wijze ten onder gaat, profiteert Engeland — met kommercieele geraffineerdheid profijt trekkend uit de toestand en de levensader van de Belgische industriën langzaam maar methodisch toeknijpend — van het afzetgebied op de wereldmarkt, hetgeen de Belgen zich met zooveel moeite veroverd hebben. Wanneer de Belgische Regeering verstandig was, dan zou zij allereerst de uiterste pogingen moeten doen om alle hare, zich in Engeland bevindende geldmiddelen, wissels en bankpapierpersen terug te krijgen, en deze naar Le Havre te zenden, waardoor zij hare zelfstandigheid bewaart, en in staat is met kalmte te bedenken, *of men het ongelukkige land nog verder den politieken en vooral den ekonomischen belangen van Engeland ten offer mag brengen.*

DE OORLOG

AMBTELIJKE BERICHTEN

Fransch :

PARIJS, 17 Januari. (Reuter.) Ambtelijke mededeeling van heden middag :

Wij hebben onze vorderingen in de buurt van Nieuwpoort en Lombaertzijde voortgezet. Onze artillerie noopte de Duitschers schansen ter lengte van 200 M. achter het Groote Duin te ontruimen, en heeft ook een redoute vernield ten noorden van die plaats, en ook werken van den vijand ten zuiden van St. Joris beschoten. Artilleriegevechten zijn geleverd te Yperen, La Bassée en Lens.

In een levendig gevecht te Blangy hebben de Duitschers een ijzersmelterij genomen ; wij hernamen die dadelijk en handhaafden onze stellingen.

Onze artillerie is voortgegaan met de vernieling van schansen te La Boisselle.

Tusschen Ailly en Craonne heeft de vijand een mislukten aanval gedaan. Wij hebben verder een aanval afgeslagen bij Beaulne.

In de streek van Perthes en Beau-Séjour is onze opmarsch voortgegaan ondanks een hevigen storm.

In het Bois-le-Prêtre hebben wij een aanval der Duitschers afgeslagen.

In de Vogeezen hebben wij ten Westen van Orbey eenig terrein gewonnen. Den geheelen dag heeft het daar zwaar gesneeuwd,

Oostenrijksch :

WEENEN, 18 Januari. — Ambtelijk :

Toestand onveranderd.

In Polen, bij den Dunajec, ten Zuiden van Tarnow geschutgevecht, dat met afwisselend geweld gister den heelen dag aanhield.

In de Karpathen heerscht rust.

(Vervolg op bl. 4)

NIET-AMBTELIJKE BERICHTEN

De 77 Fransche Generaals.

Naar de *Kölnische Zeitung* uit Genève verneemt, zijn de radikalen in de Fransche Kamer ontstemd over de vrije hand, die aan Joffre is gegeven om generaals te ontslaan. De ontslagen generaals zijn, volgens de radikalen, meerendeels als goede republikeinen bekende mannen.

Oorlogsmateriaal.

De Zweedsche Regeering heeft besloten, dat het verbod van uitvoer van oorlogsmateriaal, dat bij het uitbreken van den oorlog werd uitgevaardigd, zoodanig zal worden uitgebreid, dat in de toekomst ook de doorvoer van oorlogsmateriaal door Zweden is verboden.

Bij de Masurische Meren.

De korrespondent van het Parijsche *Journal* in het Russisch hoofdkwartier meldt :

« De Duitschers gebruiken 's nachts in de Masurische meren een groot aantal gepantserde motorbooten als ijsbrekers, die door de Russische artillerie worden beschoten. De Duitschers hebben er het grootste belang bij, dat men niet over deze meren kan trekken. De smalle strooken tusschen de meren vormen namelijk met de meren zelf voor het front een bijna onneembaren slagboom van 80 werst.

Vlootprogram.

WASHINGTON. (Reuter.) — De Marine-Kommissie van de Kamer heeft een jaarlijksch marine-program toegestaan van twee gepantserde schepen, zes torpedobooten en zeventien onderzeeërs. Het program zal opgenomen worden in een vlootwet, die binnen kort bij de Kamer zal worden ingediend.

De Fransche Gevangenen.

Het Fransche gezantschap te Bern beweert in Zwitsersche bladen, dat de bevelvoerende generaal van de 58ste Duitsche brigade den 26 Augustus in Frankrijk heeft bevolen, geen gevangenen meer te maken. Het beweert, dat Duitsche krijgsgevangenen het onder eed hebben bevestigd en het bevel hebben zien uitvoeren. De tekst van het bevel was : « Van heden af aan worden er geen gevangenen meer gemaakt. Alle gevangenen worden afgemaakt. Gewonden, gewapend of weerloos, worden afgemaakt. Gevangenen, ook in groote gesloten afdeelingen, worden afgemaakt. Niemand blijft levend achter ons. (Get.) Generaal brigade-kommandeur : Gl. Stenger. »

Het Duitsche gezantschap te Bern heeft daarop in de bladen bekend gemaakt, dat het verhaal reeds vroeger een fabel is gebleken en dat de zoogenaamde tekst van het bevel het nader bewijst. De rang van « generaal brigade-kommandeur » komt in het Duitsche leger niet voor en lijkt op een vertaling uit het Fransch. Ook zet geen Duitsche generaal voor zijn naam een « Gl. », wat hier blijkbaar generaal beduidt.

Verdun.

De *Temps* ontvangt van den burgemeester eener plaats in Oost-Frankrijk de volgende mededeelingen omtrent de gebeurtenissen, die zich rond Verdun afgespeeld hebben en omtrent het leven van de soldaten in de groote vesting :

Gedurende den veldtocht van 1914 heeft de vesting Verdun een overheerschende rol gespeeld. Zij heeft het offensief van den vijand tegengehouden. Zij heeft door onze legers krachtig op zijde te versterken geholpen ze na de overwinning van de Marne voort te doen rukken. De vesting-artillerie, in sektoren verdeeld, steunde de bewegingen der infanterie met haar zware kanonnen en de genie, die steeds meer verschansingen en bastions opwierp, slaagde er spoedig in de macht van de vesting te vertienvoudigen door geïmproviseerde versterkingen. Den 1 September echter weet het Duitsche leger zijn omsingeling te vernauwen, de forten Bois-Bourru en Marre worden gebombardeerd. Eenigen tijd later krijgt het fort Douaumont zijn aandeel van de granaten. Het fort Génicourt, dat de onvergelijkelijke verdediging van het fort Troyon steunde, wordt op zijn beurt onder schroot bedolven.

In dezen tijd verdubbelen de Duitsche vliegers hun tochten boven de vesting en werpen een massa bommen; een valt er op een dag midden in de stad, in de Maas, en doodt 300 kilo visch, tot vreugd van de zieken in de hospitalen; een andere gaat van den zolder tot den kelder door het huis van den heer Gloutier, in een der buitenwijken. Tot dusver hebben de fameuze bommen echter niemand getroffen. Ik spreek niet van de pijltjes en de papieren, die de Duitsche vliegers bij hoopen hebben laten vallen. Il deel alleen mede, dat wij op Kerstmis een aardigen wedstrijd gezien hebben : een Duitsch vliegtuig had twee bommen op Verdun geworpen en de kanonnen van onze forten trachtten den onversaagde te bereiken, toen het plotseling zeer stil werd. Pégoud was op zijn ééndekker opgestegen en schoot op den Duitscher met zijn machiengeweer. Toen volgde er een dolle wedvlucht, totdat het Duitsche vliegtuig achter Montfaucon verdween, door een laatste salve uit het fort van Bois-Bourru begroet. Sedert hebben wij geen Duitsch vliegtuig meer gezien.

Men heeft in het begin van den oorlog zooveel aan te merken gehad op onze vesting-artillerie, dat wij nu eens moeten zeggen wat zij gepresteerd heeft — vooral rond Verdun — om dat elite-wapen zoo dat noodig was! — in zijn eer te herstellen, dat wapen, waarbij de wetenschap, de koelbloedigheid der officieren zich vereenigen met den moed en de zeldzame kracht der manschappen die dikwijls op den zwaarsten arbeid zijn aangewezen en door hun speelgoed van verscheidene duizenden kilo's tot de moeilijkste verrichtingen gedwongen worden.

Alles te zamen genomen is het moreel van het garnizoen uitstekend en er is een buitengewone kameraadschap onder de manschappen. Ik lig in bed naast een wethouder van een klein industriestadje uit het Noorden, een echten socialist..... in het burgerlijk leven. Hier is er onder ons geen verwoeder en meer overtuigd vaderlander !

Vergaan van de Formidable.

Bij het vergaan van de *Formidable* zijn er weer staaltjes van treffenden moed en zelfopoffering gegeven. Men weet dat Foxley, de gezagvoerder, na het torpedeeren van zijn schip andere oorlogsschepen in de nabijheid draadloos het waarschuwen, uit de buurt te blijven, aangezien er vijandelijke duikbooten omwaarden. Hoewel, de marine-deskundige van de *Times* schrijft nu ,dat het groote verlies aan menschenlevens ten deele hieraan toe te schrijven is, dat het draadlooze toestel spoedig onklaar raakte en er dus niet meer om hulp kon gevraagd worden. Jammer, dat de *Formidable* geen tweede toestel ter bediening van den telegraaf had, zegt hij.

Maar hier is nog een verhaal van de doodsverachting, die er op het gedoemde schip werd getoond. Een hofmeester vertelt : Het was ongeveer 2 uur 's nachts. Hij lag in zijn hut te slapen, toen hij gewekt werd door een donken slag aan stuurboord. Hij vloog naar dek en hoorde daar het bevel geven, de booten af te laten Dat ging moeilijk, want het schip helde zwaar en de zee stond hol. Onder de bemanning was er niet de minste paniek. De booten kwamen te water en kregen last af te houden. Toen klonk het bevel : Alle man voor zich zelf ! Ieder moest maar zien iets machtig te worden, dat in het water zou drijven en waaraan hij zich kon vasthouden.

Toen kwamen de booten langszij en namen zooveel man op als mogelijk. Er waren er vijf; twee liepen vol. Zoo werden er 199 geborgen. Al de booten waren reeds van boord gestoten, toen er uit een klonk : « Er is nog plaats voor één ! » De hofmeester en een ander lootten. De andere won het, maar hij zei : Gij hebt nog uwe ouders, ik niet. Ga gij, spring over boord ! » Zoo deed de verteller.

Terwijl de booten wegroeiden — vertelt de man verder — konden wij de mannen op dek lucifers zien afstrijken om pijp of sigaret aan te steken. Er was een piano aan dek gehaald, en er werden vroolijke wijsjes gespeeld om er den moed in te houden. In mijn boot waren er zestig man. De zee was ruw en we hadden alle moeite om niet vol te loopen. Met schoenen en al wat water kon houden werd er gehoosd. Er werd nu en dan gezongen. Na een tijd merkten we, dat er tien dooden in de boot waren. In zicht van land bezweken er nog zeven. Ik was bewusteloos toen wij landden. We zijn nagenoeg twintig uur in de boot geweest.

De man van de *Times* vertelt nog, dat volgens de verhalen van overlevende, de *Formidable* door een tweede torpedo aan bakboord werd getroffen, waarna het schip weer recht kwam te liggen. Eerst twee uur na voor de eerste maal te zijn getroffen zonk het schip.

De luchtkragen, waarvan de bemanning van de *Engelsche* vloot tegenwoordig voorzien is, viel in het gebruik niet mee. Bij kalme zee kunnen ze goed helpen. maar bij ruw weer is de mond van den drenkeling te dicht bij het water. Men beveelt nu het gebruik van reddingsvesten aan. Er zijn er reeds duizenden van een nieuw maaksel op de vloot uitgedeeld. Sommige worden met lucht volgepompt, andere zijn gevuld met kapot, dat, zegt de *Times*-man, viermaal meer drijfvermogen heeft dan kurk.

Bij de Russen.

WEENEN, 16 Januari. — De krijgsberichtgever der *Neuen Freien Presse* meldt :

De vijand blijft op alle deelen van het front onwerkzaam. Hij schijnt voor nieuwe ondernemingen het binnenkomen der jongste klasse af te wachten. Volgens overeenstemmende meldingen van vertrouwbare mannen even als volgens verklaringen van gevangenen komen de manschappen thans steeds zonder geweren aan het front en worden dan allengs met vrijgeworden geweren bewapend.

Japans Opvattingen.

SINT-PETERSBURG, 17 Januari. — *Ruskoje Slowo* brengt uit Tokio een groote samenlezing uit Japansche bladen, die alle den hulpkreet van Pichon afwijzen, gedeeltelijk beleefd, gedeeltelijk grof. Het blad *Asahi* verklaart niet zonder scherpte, dat wie andere noodig heeft om te overwinnen, reeds verloren is.

BUITENLAND

ENGELAND

De Politieke Toestand.

Wij uitleenen aan de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* volgenden brief van haar Londenschen berichtgever :

De rede van lord Haldane, waarvan Reuter u de hoofdzaak wel zal hebben vergeseind, heeft het vraagstuk van den dienstplicht eigenlijk geen vingerbreed verder gebracht dan het stond, toen ik mijn laatsten brief schreef. Toch maken beide partijen er grooten ophef van, — juist daarom moest ik misschien zeggen in plaats van toch. « Eindelijk heeft de Regeering zelf toegegeven. zoo juichen de voorstanders van den dienstplicht, dat dienstplicht een middel is waartoe de noodzaak ons kan brengen; de lord-kanselier zelf oordeelt, dat het beginsel aan onze grondwet niet vreemd is. » « Wie had ooit daaraan getwijfeld, antwoorden de liberalen : het belang van lord Haldane's rede ligt in zijn herhaling, dat men tot dienstplicht slechts zijn toevlucht zal nemen als tot een uiterst middel en dat tegenwoordig de vrijwillige werving ruimschoots in de behoeften voorziet. » Maar ondertusschen moeten Parlement en volk de Regeering op haar woord gelooven. Van het bekendmaken van cijfers over de dienstneming gedurende de laatste maanden wil zij niets weten.

Het is onvermijdelijk, dat onder die omstandigheden bezorgdheid en argwaan zullen voortleven. Het is voor een parlementaire oppositie zulk een ongekende houding, de Regeering te vertrouwen. De oppositie hier te lande voelt zich vermoedelijk ook min of meer achtergezet, nu de Regeering wel haar steun aanvaardt, maar het Kabinet niet voor haar leiders heeft geopend. Een zekere ontevredenheid met die verhouding leek voor te schemeren in Curzon's opmerking, dat hij niet beter op de hoogte was dan de eerste de beste, zoowel als in den brief aan de *Times*, waarin Austen Chamberlain uiteenzette, dat hij ja over financieele zaken was geraadpleegd, maar verder toch geenszins in het vertrouwen der Regeering was opgenomen. De wenschelijkheid van een koalitie-Kabinet is meer dan eens ter sprake gekomen in de pers. Maar zooals ik onlangs schreef, de eensgezindheid gaat zoo weinig diep. Naarmate de oorlog verder komt, lijkt een Kabinet dat Lloyd George en Grey met Bonar Law en Curzon onder Asquith zou vereenigen, minder bestaanbaar.

Er is een overweging, die de Regeering misschien er voor zou stemmen. Mogelijk zouden de uitersten der Tory-partij hun kritiekzucht betoomen, wanneer hun leiders mee de verantwoordelijkheid droegen. De wijze toch, waarop sommige konservatieve bladen soms te keer gaan, is verbazingwekkend. Gij herinnert u, hoe *John Bull* en de *Globe* gezamenlijk prins Louis van Battenberg uit de admiraliteit hebben weggelasterd. Op het oogenblik wordt hetzelfde spelletje beproefd door de *Daily Express* en de *National Review* tegen lord Haldane. Het is veel minder waarschijnlijk, dat het zal slagen. Niet alleen heeft de lord-kanselier zijn partij ongebroken achter zich, de motiveering van den aanval is zoo kleinzielig, dat de meer geziene organen der konservatieve partij, die anders van harte steun zouden kunnen verleenen, zich de vingers er wel niet in vuil maken.

Gij weet, dat lord Haldane een groot bewonderaar van Duitsche wetenschap en letterkunde is, dat hij veel van Duitschland hield en in de laatste jaren leidend aandeel had genomen in de pogingen van Engelsche zijde om met Duitschland op beteren voet te geraken, en zoo de ramp van den Europeeschen oorlog af te wenden. De *Daily Express* schrijft nu dagelijks, alsof het beleid van 's lands zaken niet veilig is in zijn handen. Een bewonderaar van Goethe lord-kanselier ! Een man die een half jaar geleden nog het Duitsch vakonderwijs aan Engeland ten voorbeeld hield ! De man, erger nog ,die het Engelsche volk in slaap heeft helpen wiegen onder het dreigen van het Duitsche gevaar en die als minister van oorlog,— van 1905 tot 1912 — aansprakelijk is voor het gebrek aan voorbereiding dat Engeland bij het uitbreken van den oorlog aan den dag moest leggen. Die onvoorbereidheid, zoo zeggen de verdedigers van den minister, was, ten eerste, betrekkelijk. Tot het deelnemen aan een grooten vastelandschen oorlog ,ongetwijfeid, had Engeland zich niet klaargemaakt. Dat de kleine legermacht waarover het beschikte zoo vlot gemobiliseerd is kunnen worden en zich zoo uitstekend heeft gekweten, heeft het land zeker in de eerste plaats aan lord Haldane's hervorming te danken. Maar wie ziet niet, dat een uitbreiding van Engeland's weermacht in tijd van vrede den gevreesden oorlog eerst recht onvermijdelijk zou hebben gemaakt ? « Ik hoopte, dat de vredespartij in Duitschland de overhand zou houden, » zei lord Haldane gisteren eenvoudig. In zulk vertrouwen aan weerskanten rustte de beste kans, die Europa in de verloopen jaren gehad heeft om het gevaar dat ten slotte is losgebarsten, te zien voorbijdrijven.

Rond den Oorlog.

In Engeland worden op tal van plaatsen societeiten geopend voor vrouwen en moeders van soldaten en matrozen, die in den oorlog zijn. Er is meest een vertrek aan verbonden, waar kleine kinderen in bewaring kunnen worden gegeven; er is een lees- en schrijfzaal een zaal voor gezelschapsspelen en gesprekken. Er worden alleen alkoholvrije dranken geschonken.

Maandag heeft Mevr. Parker, eene zuster van lord Kitchener, er te Stratford zoo een geopend. Ze hield er een krijgshaftige rede bij. Er zijn heel wat mannen, zei ze, die het goed zou doen als ze wat gedrild werden, en ook mannen, die er wel bij zouden varen als ze eens wat vochten. Eens in de veertien dagen had ze gelegenheid een minuut of tien met haar leerder te spreken, en zij had begrepen, dat, volgens hem, de oorlog nog wel wat zou duren, ja nog heel wat.

Van Kitchener wordt uit andere bron verteld, dat hij op een vraag heeft geantwoord : « Ik weet niet, wanneer de oorlog zal eindigen, maar wel weet ik, wanneer hij zal beginnen : in Mei. »

DUITSCHLAND

Duitschland en den Oorlog.

Graaf Reventlow, de bekende Duitsche publicist, heeft een man van de *New York World* te woord gestaan over de vooruitzichten van Duitschland in dezen oorlog.

Hij begon met te ontkennen, dat Duitschland den oorlog gewenscht had, daar het anders wel vroeger begonnen zou zijn. In 1905 waren Frankrijk en Engeland niet voorbereid en was Rusland niet bij machte om oorlog te voeren. Het zou voor Duitschland toen gemakkelijk geweest zijn, want Rusland was toen evenmin klaar als Frankrijk en Engeland was met zijn vlootprogram achterlijk. De zaken in het Oosten stonden ook gunstiger voor Duitschland dan bij 't begin van den oorlog van 1914. Indien Duitschland den oorlog gewenscht had, zou het dien uitgesteld hebben tot met de nieuwe vermeerdering van de legersterkte een paar jaar de proef genomen was en de Duitsche vlootwet in haar geheel uitgevoerd was. Van militair standpunt alleen, moest het daarom duidelijk zijn, dat Duitschland er niet aan gedacht had, den oorlog uit te lokken.

Duitschland heeft met dat al volkomen vertrouwen in de uitslag.

De Duitsche legers staan in het Oosten en het Westen op vijandelijk gebied. Beide legers zien vol moed de toekomst tegemoet; het heele Duitsche volk is eensgezinder dan ooit en zijn ekonomische toestand is goed.

De Bondgenooten hadden verwacht, dat Duitschland, na den inval in Frankrijk, gedwongen geweest zou zijn wegens het opdringen van millioenen Russen in de richting van Berlijn zijn troepen aan het Westelijke oorlogstooneel te onttrekken en dat de Franschen en Engelschen dan de Duitschers uit Frankrijk en België hadden kunnen werpen. Maar — zoo vervolgde Reventlow — het is een militair feit, dat het Russische offensief voorgoed gedaan is. Rusland heeft in de naaste toekomst geen middelen meer om een nieuw offensief voor te bereiden. Aan den anderen kant spreekt het vanzelf, dat tengevolge van de ontzaglijke uitgebreidheid van het Oostelijke gevechtsterrein, de eindige wegen en de groote massa's troepen de krijgsverrichtingen nog betrekkelijk langen tijd zullen moeten voortduren. De uitslag zou, naar Reventlow vast vertrouwde, langs de heele linie voor de Duitschers gunstig zijn. Een nederlaag was ondenkbaar.

Ekonomisch was Duitschland niet uit te hongeren. De voorraden levensmiddelen zijn zoo groot, dat zij zelfs tot na den volgenden oogst toereikend zullen zijn. Er zijn voldoende handen voor den veldarbeid. De toebereidselen voor den eerstvolgenden oogst zullen zorgvuldig en degelijk georganiseerd worden. Wat Duitschland verder noodig heeft, zal het krijgen, ook later, ondanks alle pogingen van Engeland.

Reventlow verwachtte op grond van de uitlatingen van admiraal Tirpitz, dat de Engelsche kust bij gedeelten geblokkeerd zou worden. Het zou de eerste maal in de geschiedenis van Engeland zijn, dat dit gebeurde, maar Duitschland is, dank zij haar onderzeesche macht, in staat om zulk een blokkade van de Engelsche kust en haar havens uit te voeren. Het zal een afdoende blokkade zijn, in den geest van de verklaring van Parijs van 1856. Zij zal in overeenstemming zijn met het internationale recht; de afsluiting van de Noordzee door Engeland daarentegen druischt tegen dat recht in en met name tegen de rechten der onzijdige Mogendheden.

Laat men niet zeggen, meende Reventlow nog, dat Duitsche vloot de Engelsche ontwijkt. Zij heeft al tweemaal de Engelsche kust bezocht, en is, als de Engelschen haar opzoeken willen, altijd in de Duitsche bocht van de Noordzee te vinden.

Wij weten in Duitschland, zoo besloot hij, dat wij niet alleen tegen een langen oorlog bestand zijn, maar dat wij een langen oorlog ook langer kunnen uithouden dan onze vijanden — in politiek, militair en ekonomisch opzicht.

BINNENLAND

Vervalsching van Eetwaren

Als bekrachtiging van wat we onder deze hoofding zegden een paar dagen geleden, deelen we hieronder de uitslag mede van een klein onderzoek, dat werd ingesteld in eene onzer voorsteden :

Op 20 stalen melk waren er 16 vervalscht door toevoeging van water, borikzuur en door rooming. Twee dezer stalen behielden 50 ten honderd water !

De boter wordt gemeenlijk vervalscht door er tot 30 ten honderd water in te bewerken.

Tegen de verkoopers en leveranciers werden strenge vonnissen uitgesproken, waarvan twee met acht dagen gevangenis.

Nogmaals dringen wij aan opdat de gemeentebesturen alsook het Nationaal Voedings-Komiteit aan de verbruikers de gelegenheid zouden verschaffen de eetwaren door een scheikundige, van ambtswege aangesteld, te laten ontleden. Wij herhalen, dat het hier een algemeen belang aangaat en deze onderzoeken nooit te talrijk kunnen wezen.

Varkensvleesch

De prijs der varkens is buitenmate gestegen, zoodat het besluit der Burgemeesters van den Brusselschen omtrek, waarbij zij de prijzen van den verkoop in 't klein aan de varkensbeenhouwers oplegden, niet meer van toepassing is.

De worsten, hespen, koteletten, pooten en ooren, kortom heel den Sint-Antoniusvriend mag dus duurder verkocht worden. dan het staat uitgeplakt.

Wij deelen dit mede om te voorkomen dat de bevolking zou verzet aan teekenen op ongepaste wijze wanneer de verkoopers aan die stijging niet de minste schuld hebben, doch wij drukken tevens de hoop uit, dat de varkensbeenhouwers hunne prijzen niet buiten verhouding zouden verhoogen, wat in de huidige pijnlijke omstandigheden eene echte schande zou zijn.

Meel en Brood

Het Nationaal Midden-Komiteit voor Bijstand en Voeding heeft een genoegzaam voorraad meel ingedaan om voor minstens eene heele maand aan eenieder voldoend brood te kunnen bezorgen.

De bakkers zullen, als vroeger, de bloem van de plaatselijke Voedings-Komiteiten krijgen, op voorwaarde dat zij zich aan de gestelde eischen onderwerpen (zie *Gazet van Brussel* van 10 Januari jongstleden). Ook zullen zij bloem aan geringen prijs moeten verkoopen, dit in verhouding met het gewicht brood dat zij hunne klanten bezorgen.

Dit is een gerusstellend nieuws voor de huismoeders.

Antwerpen.

Er heerscht eenige ontroering in Antwerpen, omdat het meermaals voorkwam, in de laatste dagen, dat officieren naar inkwartiering in particuliere woningen zochten, schrijft de *Nieuwe Gazet*. Alzoo schijnt het gerucht ontstaan te zijn, dat de Duitsche militairen in macht in aantocht zijn en bij de burgers gaan ingekwartierd worden.

Dit alles zijn praatjes.

Daar van 15 Januari de rekwisities ophouden tenzij tegen betaling, ingevolge de voorwaarden der groote oorlogschatting, heeft de stad niet meer het onderhoud der Duitsche troepen te bekostigen. Hierdoor is bij verschillende officieren de wensch opgekomen, liever rustig op kamers te wonen, dan in de hotels. Verscheidene aankondigingen waar pensioen gevraagd wordt, zijn verschenen. Maar dat is een zaak van vrije overeenkomst tusschen den huisheer en zijn gasten.

Van gedwongen inkwartiering is geen spraak.

De *Nieuwe Gazet* van Antwerpen schrijft over het groot aantal afwezige geneesheeren, die nog steeds in Nederland of Engeland verblijven : In sommige dorpen, rond Antwerpen, is geen enkel geneesheer te vinden.

Te Merxem is er van de zes aldaar gevestigde geneesheeren slechts één teruggekeerd; twee zijn bij 't Belgisch leger.

In Cappellen, waar drie dokters waren, is er insgelijks slechts één weergekeerd.

Overlijden

Wij vernemen het overlijden van den Heer Frans Leysen, Belgisch soldaat bij het 21ste linieregiment, in Antwerpen geboren in 1887. Hij stierf in het Krijgsgasthuis van Brussel, Kroonlaan, 183, en werd Zondag te 3 uur en half begraven, te Elsene.

De Brand te Merksem.

Uit *Antwerpsche Tijdingen* nog het volgende :

« Hier en daar ziet men nog enkel muren van een of ander gebouw, waaraan nog verwrongen dwarsliggers hangen, terwijl men overal ten gronde met hoopen door den brand ineengekrompen ijzeren reepen ziet, het eenige wat er overschiet van de honderden vaten machienolie, hars, enz., enz.

« Een paard, dat in de stalling stond, is kunnen gered worden; doch een hond, wiens gebrul men langen tijd heeft gehoord, is in de vlammen omgekomen.

« Van de fabriek van Kuhn en Mertens is ook het grootste deel vernietigd, behalve eenige gebouwen, welke zijn gespaard gebleven. Daaronder is ook nog een tank, waar men uit voorzorg 120,000 liters olie heeft laten wegvloeien.

« Van beide fabrieken werd een zeer groot aantal vaten met olie gered, en had men nog over meer lieden kunnen beschikken, had er nog veel meer kunnen gered worden.

« De meeste menschen, die in de nabijheid woonden, waren er maar op uit, hunnen inboedel te redden, waarbij natuurlijk, zooals het gewoonlijk gebeurt, veel werd gebroken of beschadigd.

« Over de oorzaak van den brand is niets gekend.

« Het parket heeft zich naar de plaats der ramp begeven om een onderzoek te doen.

« Alles is verzekerd door verschillende verzekeringsmaatschappijen. »

Uren der Treinen.

Wij geven hieronder de vertrekuren der treinen naar de meest bezochte richtingen. Men lette op het uur, dat overeenstemd met dit van Midden-Europa.

Van Brussel-Noord naar Gent : 7 uur 2 en 5 uur 42; terug : 7 uur 46 en 8 uur 26.

Van Brussel-Noord naar Leuven : 11 uur 54 en 9 uur 34; terug : 6 uur 46 en 4 uur 06.

Van Brussel-Noord naar Mechelen : 6 uur 48 en 4 uur 28; terug : 11 uur 36 en 8 uur 36.

Van Brussel-Noord naar Kortrijk : 11 uur 02; terug : 4 uur 01.

Van Brussel-Noord naar Doornik : 9 uur 02 en 6 uur 02; terug : 9 uur 07 en 3 uur 27.

Van Brussel-Noord naar Maubeuge : 8 uur 02 en 1 uur 22; terug : 4 uur 26.

Van Brussel-Noord naar Dendermonde : 7 uur 02; terug : 9 uur 48.

Van Brussel-Leopolds-Wijk naar Namen : 7 uur 01 en 4 uur 01; terug : 6 uur 35 en 11 uur 35.

Van Leuven naar Charleroi : 6 uur 54 en 3 uur 54; terug : 8 uur 32 en 6 uur 12.

Van Mechelen naar Gent : 5 uur 42; terug : 7 uur 46 en 8 uur 26.

Van Bergen naar Geeraardsbergen : 9 uur 16; terug : 6 uur 48.

Van Luik naar Antwerpen, over Hasselt et Aerschot : 6 uur 36 en 1 uur 26; terug : 8 uur 16.

Van Leuven naar Aerschot : 4 uur 46; terug : 11 uur 15.

Van Leuven naar Antwerpen, over Mechelen : 6 uur 34 en 4 uur 34; terug : 2 uur 28 en 10 uur 28.

Van Antwerpen naar Rosendael : 9 uur; terug : 3 uur 41.

Voor onze Landbouwers

Aanschaffing van Zemelen.

Er is thans op den buiten mangel aan zemelen voor de stalbeesten. Hierin is nu ook voorzien en men kan zemelen bekomen bij middel van een bon die wordt afgeleverd in het Provinciaal Bestuur, Eikstraat, 16, te Brussel, mits voorlegging van een getuigschrift van den Burgemeester zijner woonplaats, en waarop vermeld staat hoeveel hoornbeesten de drager op stal heeft.

De bons die men dan bekomt, zijn geldig voor de noodige hoeveelheid zemelen te leveren door de dichtstbij gelegene maalderij.

Handel en Nijverheid

Theeuit voer.

Wij lezen in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* :

F. J. Rogers, een bekend koopman uit de Londensche City, schrijft aan de Engelsche bladen, dat hij met vele andere mannen van zaken verbaasd is, dat de Regeering het verbod voor den uitvoer van thee naar Nederland heeft opgeheven, waar uit de cijfers van de Nederlandsche Regeering onmiskenbaar blijkt, dat al die thee naar Duitschland gaat.

Hij herinnert even hoe het met die thee is gegaan. Zoodra de oorlog uitbrak, nam plotseling de uitvoer naar Nederland en Skandinavië toe en steeg de prijs van bladthee. De Engelsche Regeering eischte toen van de Engelsche uitvoerders verklaringen, dat de thee niet naar Duitschland ging. (Hier te lande deed men in die periode de ervaring op, dat de Engelsche kooplieden het met die verklaringen niet nauw namen.) Ondanks dien maatregel ging de thee in reusachtige hoeveelheden naar Nederland. Toen kwam het uitvoerverbod en een daling in den prijs van bladthee. Uit cijfers, die de Nederlandsche Regeering openbaar maakte, bleek wat men tot nog toe slechts had verondersteld, dat er namelijk enorme hoeveelheden thee uit Nederland naar Duitschland gingen. Toen werd het verbod van uitvoer opgeheven en dadelijk rees de markt, met alle aanwijzingen, dat zij vooreerst zal blijven rijzen, hetgeen naar alle waarschijnlijkheid den prijs voor den Engelschen theedrinker aanmerkelijk zal verhoogen. De slotsom van den schrijver is dus, dat het publiek in Engeland meer voor zijn thee zal moeten betalen of, wat erger is, mindere soort voor den prijs van goede thee zal krijgen, en dat eenige firma's in de City de dubbele voldoening zullen smaken van hun zak te spekken en bij te dragen tot het onderhoud van de Duitsche troepen.

De inzender schijnt geen oog te hebben voor het vermoedelijke doel van de opheffing van het verbod, namelijk te beletten, dat de markt van Javathee uit Engeland naar ons land wordt verplaatst.

ALLERLEI

DE BALJUW. — DE KLEINE CROECHA.

De Baljuw (eene kleine izba binnentredend, kijkt rond en bemerkt alleen de kleine Croecha, 7 jaar oud). — Is hier niemand ?

Croecha. — Moeder is de koe gaan melken en Fedha werkt op het hof der meesters.

De Baljuw. — Welnu, dan zult ge aan uwe moeder zeggen, dat de baljuw hier is geweest; dat het de derde maal is, dat hij er aan herinnerd, en dat hij bevolen heeft het geld der belastingen Zondag te brengen, of zoo niet zal hij de koe weghalen.

Croecha. — Hoezoo ! Gij zoudt de koe weghalen ? Zijt gij dan een dief Wij zullen ze niet geven.

De Baljuw (glimlachend). — Wel gij aardig ding !... Hoe heet gij ?

Croecha. — Croecha.

De Baljuw. — Croecha is een lief meisje. Maar luister, zeg aan moeder dat, hoewel ik geen dief ben, ik de koe zal weghalen.

Croecha. — Maar hoe zult gij de koe weghalen als ge geen dief zijt ?

De Baljuw. — Wat te betalen is moet men betalen. Ik zal ze nemen om de belastingen te betalen.

Croecha. — Wat zijn dat, de belastingen ?

De Baljuw. — Wat eene zaag toch, dat klein spook ! Ja wat zijn dan ook belastingen ? Die worden door den Tsaar vastgesteld en door het volk betaald.

Croecha. — Aan wien ?

De Baljuw. — Daar zal men zien aan wien.....

Croecha. — Maar is hij dan zoo arm ? Wij zijn arm. De Tsaar is rijk. Waarom dan bij ons komen weghalen ?

De Baljuw. — Niet voor hem neemt hij dat. 't Is voor ons, dwazen, voor onze behoeften, om de oversten te betalen, het leger te onderhouden, voor het onderwijs... 't Is voor ons nut, voor ons goed.....

Croecha. — Welk nut is het voor ons die koe weg te halen ? Dat is niet voor ons welzijn.....

De Baljuw. — Wacht tot ge grooter zijt, dan zult ge begrijpen. Zeg het nu aan uwe moeder.

Croecha. — Ik zal haar geen zottigheden wijsmaken. Doe gij met den Tsaar wat ge noodig vindt; en wij, wat we noodig hebben, zullen wij wel zelf doen.

De Baljuw. — Laat dat meisje groot worden, daar zal wat uit groeien. LEO TOLSTOI.

(Kinderwijsheid, bldz. 276, 277 en 278.)

LACHKRUID

Tante. — Er is een telegram gekomen; onze neef de student is overleden !

Oom. — Wacht; die wil zeker weer geld hebben voor zijn begrafenis !

Mama. — Kom, Willem, wees nu een goeie jongen en neem uw drankje in, of anders gaat mama huilen.

Willem. — Gaat U dan maar even huilen, mama.

—

Huisheer. — Wat ! Gij kunt de huur niet betalen, omdat uw schoonmoeder gestorven is ? Toen mijne schoonmoeder stierf, heb ik zelfs nog 1,000 frank aan de armen gegeven !

—

Tram-kondukteur: — Hoe oud is dat ventje ?

Jonge moeder (verontwaardigd). — Zie ik er al oud genoeg uit om een kind te hebben, waarvoor betaald moet worden ?

■

Oom. — Het is waarlijk schande, deugniet, dat ge zooveel schulden hebt.

Neef. — Nietwaar, beste oom, terwijl ik zoo 'n schatrijken om heb.

—

Leerares in de geschiedenis. — Ik zal u thans met eenige beroemde mannen van het verleden bekend maken.

Jonge dame. — Eenige mannen van het tegenwoordige waren ons veel liever.

—

Hij. — Er blijft ons niets anders over dan de vlucht; denkt ge, dat uw vader ons zal vergiffenis schenken ?

Zij. — O ! daarvan ben ik vast overtuigd !

Hij — Hoe weet ge dat zoo zeker ?

Zij. — Ik heb het hem gevraagd.

—

Auditeur. — Milicien Meyer, ge herkent dus dit horloge niet, dat in uw kist is gevonden ?

Meyer. — Neen, meneer.

Auditeur. — Breng den man weer in arrest, tot hij wat handelbaarder wordt.

Den volgenden dag :

Auditeur. — Herkent ge dat horloge ?

Meyer. — Ja, Meneer.

Auditeur — Ziet ge wel, hij heeft zich bedacht.

Meyer. — Waarom zou ik het niet herkennen ? Het is immers hetzelfde wat U me gisteren liet zien.

—

A. — Ik sprak hem in het Engelsch aan, maar hij verstond er geen steek van.

B. — Ik geleuf aa, hij is een Engelschman !

Geschiedenis van den Oorlog 1914

De Rol van Rusland

(Artikel uit *Ons Volk* van 11 Okt. 1913)

(vervolg)

VI

En in Hollandsche bladen lazen wij het volgende :

« *Laatste nieuws. — Rusland blijft onzijdig.* — Wij ontvangen onderstaand telegram uit Parijs :

« Parijs, 29 Juli. — Tegen middernacht is in politieke kringen alhier een partikuliere mededeeling uit Sint-Petersburg ontvangen, afkomstig van den Oostenrijkschen gezant aldaar. Volgens dit telegram zou Sasonoff, de eerste minister van Rusland, een onderhoud hebben gehad met den Oostenrijkschen gezant, waarin verklaard werd, dat Rusland er niet aan denkt de bezetting van Belgrado door Oostenrijk als een casus belli te beschouwen.

« In geval Oostenrijk verder door zou gaan, zou Rusland een afwachtende houding aannemen.

« Deze mededeeling is door den Russischen gezant te Parijs bevestigd. »

Ten slotte nog een optimistische nota :

« Op zeker oogenblik werd er gevreesd dat Rusland onmiddellijk Servië ter zijde ging staan.

« En ons ministerie beraamde reeds de maatregelen om de klassen van 1910, 1911 en 1912 binnen te roepen.

« Maar in den avond kwam een snelschrift toe van Rusland, hetwelk als volgt luidde :

« *Officieele Russische nota.* — De talrijke vaderlandslievende betoogingen, die zich in de laatste dagen hebben voorgedaan, zoowel in de hoofdstad als in andere steden, bewijzen dat de vredelievende en sterke politiek van het Gouvernement een gunstigen weerklank onder 't volk hebben gevonden. Het Gouvernement hoopt nochtans dat deze uitdrukking der volksgevoelens niet zullen aanzien worden als gericht tegen de Mogendheden met dewelke Rusland in vrede leeft en wenscht onafgebroken te blijven leven. Het Gouvernement zal waken over de waardigheid en de belangen van Rusland. »

« Deze nota geeft dus bijna de zekerheid, dat Rusland niet handelend zal optreden en dan is er veel hoop dat de oorlog zich tusschen Oostenrijk en Servië zou beperken. »

Doch spoedig nemen de gebeurtenissen een noodlottig verloop. *De Tijd* van 1 Augustus 1914, tweede blad, deed treffend de onweerstemming uitkomen :

Het Russisch feitelijk protektoraat op Servië, het Slavische troetelkind en het drijven der militaire partij in het Tsarenrijk versnelden het uitbreken van den algemeenen oorlog.

Wanneer men daarbij den veldtocht voegt, die in Rusland gevoerd werd tegen Duitschland en Oostenrijk, door bladen als de *Nowoje Wremja*, de *Wjedomosti*, de *Rjetsch* en andere, dan kan het niet verwonderen, dat de bom moest barsten.

Het geschil omtrent de militaire zending Liman von Sanders was wederom bijgelegd door de toegevingen van de Duitsche en de Turksche Regeeringen. Wellicht zou de nakende hernieuwing van het Duitsch-Russisch ekonomisch verdrag een onoverkomelijke hinderpaal geworden zijn voor het behoud van den vrede.

Engeland speelde immers weer zijn gekende rol; doch de oorlogverklaring van Oostenrijk aan Servië stak de lont aan het kruit.

Een volledig overzicht van den internationalen toestand geeft *DE Tijd* van 31 Juli als volgt :

« ALGEMEEN OVERZICHT

« *De oorlogstoestand.*

« De toestand is thans, op het oogenblik waarop we dit schrijven — Vrijdag ochtend — volgens de jongste telegrammen als dus :

« Groot-Britanje en Italië stellen, evenals Duitschland, nog steeds alles in het werk om een beperking van den strijd te verzekeren — met andere woorden op de allereerste plaats Rusland buiten de quaestie te houden — en tusschen de beide oorlogvoerende Mogendheden bemiddeling te bewerken. Duitschland is zelfs zóó sterk vredelievend gezind, dat de Fransche Minister van Binnenlandsche Zaken gister middag in de wandelgangen der Kamer verklaarde : « Wij hebben van de zijde van Duitschland berichten ontvangen, zooals wij ze niet hadden durven hopen », en dat het sociaal-demokratisch hoofdorgaan *Vorwärts* zich in een hoofdartikel genoopt gevoelde hulde te brengen aan keizer Wilhelm en schreef :

« Welke besliste tegenstanders van de monarchie wij « ook steeds zijn geweest en zullen zijn, welk een ver- « bitterden strijd wij dikwerf hebben moeten strijden « tegen den temperamentvollen drager der kroon, on- « omwonden erkennen wij thans en niet voor den « eersten keer, dat Wilhelm II zich door zijn houding « speciaal in de laatste jaren, een oprecht vriend van « den vrede onder de volken heeft betoond. »

« Duitschland wil evenmin als Engeland en Italië vechten. En toch ! en toch !..... De spanning en de angst voor het uitslaan van een Europeeschen oorlogsbrand worden steeds grooter, wegens de

« *Dreigende houding van Rusland.*

« Deze houding noodzaakte de Regeering te Berlijn Woensdag namiddag tot die te Sint-Petersburg de vragen te richten :

« 1. Wat de mobilisatie (in de Zuidelijke en Zuid-Westelijke distrikten) ten doel had;

« 2. Of zij tegen Oostenrijk was gericht;

« 3. Of zij (de Russische Regeering — Red.) bereid was de mobilisatie te staken.

« Men verzocht zoo spoedig mogelijk antwoord.

« De Duitsche gezant begaf zich in persoon naar Minister Sasonoff en herhaalde zijn bezoek gister ochtend. Duitschland moest dezen stap wel doen — niemand, die daarop rechtmatige kritiek kan uitoefenen — indien het zich tegenover het in stilte mobiliseerende Rusland — dat de eigenaardigheid heeft al zijn mobilisatiebewegingen te verklaren als gewone militaire oefeningen — niet plotseling in een ongunstige strategische konditie geplaatst wilde zien.

« Het antwoord van Minister Sasonoff was, volgens den *Temps*, dat Rusland zijn mobilisatie niet kon staken. Aan dit antwoord nu werd gister middag kracht bijgezet door de veropenbaring eener keizerlijke oekase, waarbij onder de wapenen worden geroepen :

« 1. de reservisten dan 23 geheele gouvernementen en 71 distrikten van 14 andere gouvernementen;

« 2. Een deel der reservisten van 9 distrikten in 4 gouvernementen;

« 3. De reservisten van de vloot in 64 distrikten van 2 Russische en 1 Finsch gouvernement;

« 4. De Kozakken met verlof in het Dongebied Kuban, Terek, Astrakan, Orenburg en Oeral;

« 5. Een daarmede overeenkomstig aantal reserveofficieren, geneesheeren, paarden en wagens.

« De vraag is nu : zal Duitschland, hetwelk natuurlijk duidelijk bemerkt, dat deze militaire aktie als een bedreiging gericht is tegen zijn Oostenrijkschen bondgenoot, naar wiens tegenstander, Servië, de Pan-Slavistische partij geen vinger uitgestoken wenscht te zien, nu nog langer met de mobilisatie zijner leger- en vlootkrachten aarzelen ? Zou het op die wijze niet al te veel bij het zich ten oorlog gereedmakende Rusland ten achter geraken ? Zal niet nog de dag van heden de aktie der internationale diplomatie als vruchteloos en hopeloos doen overgaan in die der militaire macht en het wereldschokkende mobilisatie-bericht brengen ? We wachten af : elk uur, elk oogenblik...

« *De stemming te Berlijn.*

« Men — dat wil zeggen het publiek zoowel als de Regeerings- en militaire overheden — hield zich gisteren kalm. Des voormiddags had een konferentie plaats bij den Rijkskanselier, waaraan, behalve deze, ook de chef van den generalen staf Von Moltke, de Minister van Oorlog Von Falkenhayn, de inspekteur-generaal van de vloot prins Heinrich van Pruisen, benevens andere ministers en prinsen deelnamen.

« In de straten — vooral « Unter den Linden » — was het nog drukker dan anders; vóór het paleis van den Rijkskanselier — in de « Wilhelmstrasse » — verzamelde zich in het middaguur tijdens de bijeenkomst van den ministerraad een groote menigte, die de ministers, toen dezen het paleis verlieten, zwijgend en eerbiedig groette tot; laat in den nacht bleef het in de « Friedrichstrasse » en de « Dorothëenstrasse » zeer bedrijvig en de groote café's waren stampvol. Doch de menigte was rustig en welgemoed. Intusschen werd de toestand algemeen beschouwd als zeer ernstig, hetgeen onder andere blijkt uit de volgende

« *Duitsche officieele verklaringen.*

« De mobilisatie van Rusland, » — zoo werd aan een vertegenwoordiger van het Reuterbureau van Regeeringswege medegedeeld, — « heeft het vredeswerk der « Europeesche diplomaten bemoeilijkt; er kan echter « nog niet worden gezegd, dat deze arbeid is ge- « staakt. Wanneer intusschen op een oogenblik als het « huidige het gordijn omhoog gaat en blijkt van wel- « ken omvang de militaire toebereidselen van Rusland « zijn, dan moet worden aangenomen, dat Rusland « bepaalde bedoelingen heeft, te meer daar Oostenrijk « geen enkel man naar de Russische grens heeft ge- « zonden en Rusland noch door Oostenrijk noch door « Duitschland wordt bedreigd. Wij weten, dat ook « Frankrijk in stilte militaire toebereidselen maakt. « Het tracht ze te verbergen, ze zijn echter toch te « bemerken. Duitschland heeft nog niet besloten tot « mobilisatie, de vraag is echter, hoe lang wij nog « werkloos kunnen blijven bij de militaire bedrijvig- « heid van anderen. »

« En een ander officieele bekendmaking, die gister avond werd gedaan, luidde aldus :

« Indien het bericht van de keizerlijke oekase omtrent « de mobilisatie wordt bevestigd, zijn de militaire maat- « regelen van Rusland van dien aard, dat zij onver- « mijdelijk tegenmaatregelen van Duitsche zijde moe- « ten uitlokken. De oekase is een uitdaging, die te erger « uitwerking zal hebben, nu zij wordt uitgevaardigd « op een oogenblik, dat de Duitsche diplomatie te Sint- « Petersburg bijzondere pogingen in het werk stelt « om een vreedzame oplossing mogelijk te maken.

« De verantwoordelijkheid voor deze verergering van « den toestand — want het is een verergering — valt « op Rusland. Door een mobiliseering van Duitschland « zou het oorlogsgevaar buitengewoon groot worden, « ofschoon het denkbaar is, dat ook dan nog pogingen « in het werk gesteld kunnen worden om het ergste te « voorkomen. »

(t vervolgt)

Ambtolijke Berichten

(vervolg van bl. 1)

Duitsche :

BERLIJN, 18 Januari. — Ambtelijk :

Westelijk krijgsveld.

In de streek van Nieuwpoort, niets dan geschutgevechten. Vijandelijke aanvalbewegingen bleven uit in de laatste dagen. Langs de kust kwamen verscheidene Engelsche mijnen aandrijven.

Bij La Boiselle, ten Noord-Oosten van Albert, wierpen onze troepen met de bajonet de Franschen, die zich op het kerkhof en in de boerderij, ten Zuid-Westen daarvan, hadden vastgezet, er uit en maakten 3 officieren en 100 man tot gevangenen.

In het Argonnerwoud werden verscheidene Fransche loopgrachten veroverd en de Fransche bezettingen ervan bijna te niet gedaan.

Een stormloop der Franschen op onze stellingen ten Noord-Westen van Pont-à-Mousson bracht hen op een hoogte, 2 kilometer ten Zuiden van Vilcey, tot in onze stelling. De strijd duurt nog voort.

In de Vogeezen heerscht geweldige sneeuwjacht en mist, die de gevechtsbedrijvigheid hinderden.

Oostelijk krijgsveld.

In Oost-Pruisen geen verandering.

In Noord-Polen beproefden de Russen over de Wkralijn bij Radzanow vooruit te komen, werden echter teruggedreven.

In Polen, ten Westen der Weichsel, is niets van beteekenis voorgekomen.

BERLIJN, 18 Januari. — Ambtelijk :

Over den slag bij Tanga, het grootste wapenfeit, dat tot nu in onze koloniën voorkwam, liggen nu ambtelijke meldingen van den Gouverneur van Duitsch-Oost-Afrika voor ons. Diensvolgens was de zegepraal veel aanzienlijker dan de Engelsche berichten toegeven. De gevechten hadden op 3, 4 en 5 November plaats. De vóór Tanga met twee oorlogsbodems en twaalf vervoerschepen verschenen Engelschen eischten voorwaardelooze overgave. die echter door den Gouverneur, Dr. Ehnee geweigerd werd. Daarop stoomden de schepen weg, kwamen echter den derden dag terug vóór Tanga en landden vóór Ras Kasone één Europeesch en vier Indische regimenten, waaronder ruiterij, met ongeveer acht machiengeweren, negen stukken geschut. Ook zeetroepen werden aan wal gezet. De zware scheepskanonnen van den kruiser *Fox* ondersteunden den vijandelijken aanval van zee uit Het gelande leger van den vijand werd in een verbitterden strijd van drie dagen met zware verliezen voor hen teruggeslagen. Den 4 November duurde de strijd ononderbroken vijftien en een half uur lang. 's Avonds had een beslissend gevecht tegen de vereenigde vijandelijke strijdmacht ,ondanks de heftigste beschieting der stad door de vijandelijke scheepskanonnen plaats.

Ons vuur stak het Engelsh vervoerschip in brand en de kruiser *Fox* is eveneens zwaar getroffen geworden. Den 6 November trokken de Engelsche schepen noordwaarts weg. Het landingsleger was omtrent 8,000 man sterk, terwijl de onzen maar 2,000 telden. De Engelschen verloren 3,000 man aan dooden, gewonden en gevangenen. Onze verliezen waren gering. De cijfers werden nog niet medegedeeld. Naar vluchtige optelling werden buit gemaakt : acht machiengeweren, 300,000 patronen, 30 veldtelefoontoestellen, meer dan 1,000 wollen dekens, vele geweren en uitrustingstukken, groote hoopen proviand. De stemming onzer zegepralende troepen (bescherm- en politietroepen, krijgsvrijwilligers uit het beschermgebied) was uitstekend. Ook de Askasis bewezen verkleefdheid en opofferenden heldenmoed. De volle draagkracht der Engelsche neerlag is van hier uit nog niet benaderend te overzien.

Het Engelsch Leger

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* schrijft :

Het is niet bekend, hoe sterk het Britsche landingsleger in Noord-Frankrijk en Vlaanderen is, en er wordt zeer verschillend over gedacht. Wellicht mag echter met eenige zekerheid worden gezegd, dat die sterkte nog geen tiende bedraagt van die van het Fransche leger te velde. Men weet, dat de verliezen, welke dit Britsche leger lijdt zeer zwaar zijn, al slagen de Engelschen er ook in, door voortdurende aanvulling het legertje op de oorspronkelijke sterkte te houden en misschien wel uit te breiden. De Engelsche bladen hebben over de verliezen sedert den aanvang van Januari de volgende, officieele, verliezencijfers medegedeeld (gesneuveld, aan wonden gestorven, gewond, vermist, krijgsgevangenen):

1 Januari : 27 officieren, 193 minderen;
2 Januari : 9 officieren, 486 minderen;
4 Januari : 101 officieren, 891 minderen;
5 Januari : 5 officieren, 907 minderen;
6 Januari : 7 officieren, 509 minderen;
7 Januari : 24 officieren, 432 minderen (dien dag werden de namen van 514 minderen, omgekomen bij 't vergaan van de *Formidable*, mede veropenbaard);
8 Januari : 4 officieren, 886 minderen;
9 Januari : 6 officieren, 849 minderen;
11 Januari : 6 officieren, 534 minderen;
12 Januari : 6 officieren, 410 minderen;
13 Januari : 8 officieren, 509 minderen.

Er zijn in deze opgave natuurlijk ook gewonden begrepen, die na herstel weer naar het front teruggezonden kunnen worden. Daartegenover staat dat op deze lijsten geen namen voorkomen van aan ziekte overleden of door ziekte voor den krijgsdienst ongeschikt geworden soldaten. Het « opknabbelen » van de Duitschers, waarmee — na de uitdrukking van Joffre — de troepen van de Bondgenooten zich thans bezig houden, schijnt ook voor de knabbelaars zelf een moordend werk te zijn. Een slijting van meer dan 500 officieren en manschappen per dag is zeker enorm voor een betrekkelijk zoo klein leger als dat van de Engelschen.

Kerkelijk Nieuws

Het Duitsch Bestuur en de Priesters.

Verleden week werden de priesten van het Aartsbisdom Mechelen door een schrijven van den Hoogeerw. Heer Vikaris-Generaal, Mgr Lauwerijs, verwittigd, dat Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid de Kardinaal van wege het Duitsch Bestuur in België een officieele mededeeling over de bezoldiging der Katholieke Geestelijkheid op Staatskosten ontvangen had.

Gelijk algemeen geweten is, had het Fransch Bestuur onder de Fransche Omwenteling de goederen der Katholieke Kerk in België aangeslagen. Na de Omwenteling van 1830 bleef de Onafhankelijke Staat in 't bezit van die goederen, maar verklaarde de schuld — 't is het woord door de wetgevers van 1831 zelf gebruikt — tegenover de Katholieke Kerk te willen vereffenen door uitbetaling eener jaarwedde aan de priesters. Als tweede reden kwam in aanmerking dat de Katholieke Kerk als de voornaamste steunpilaar der openbare orde geldt.

Het Duitsch Bestuur neemt op zich te zorgen voor de uitbetaling der jaarwedde aan de Katholieke Geestelijkheid in het bezette gedeelte van België, op voorwaarde dat de priesters blijven wat ze zijn moeten : de steun der orde, en eene verklaring onderteekenen, waarin zij zich verplichten niets te ondernemen tegen het Duitsch Bestuur.

De brief van den Hoogeerw. Heer Vikaris-Generaal was uitsluitend in het Fransch opgesteld. Met genoegen zullen de Vlamingen opgemerkt hebben, dat de verklaring, door het Duitsch Bestuur ter onderteekening aangeboden, in drie talen was opgesteld, en dat het Vlaamsch, de taal der groote meerderheid der Belgische bevolking, hare plaats vóór het Fransch bekleedde.

Konsistorie.

De *Kölnische Volkszeitung* vernoemt uit Rome, dat tegen Maandag 22sten Februari een geheim, en tegen Donderdag 25sten Februari een openbaar Konsistorie voorzien is.

Laatste Tijdingen

Olieslagers gevallen.

Dinsdag is de in ons land en vooral in onze stad zoo bekende Belgische vlieger Jan Olieslagers leelijk gevallen in de buurt van Kales, maar, geluksvogel die hij is, kunnen we ook thans weer melden, dat hij er goed afgekomen is.

Hij vloog op een tweedekker, dichtbij de kust, waar, gelijk men weet, de windstroomingen zeer verraderlijk kunnen zijn. Tengevolge van een panne bleef zijn motor staan en juist op dat oogenblik kreeg hij moeilijkheden met wervel- en valwinden.

Van een hoogte van ongeveer 30 meter stortte de tweedekker, dien Olieslagers in gezelschap van zijn oudsten mecanicien probeerde, ter aarde. Het toestel is natuurlijk vernield, maar de vlieger en zijn helper kwamen er met den schrik en eenige ontbeteekenende verwondingen van af.

De Duitsche Munt

Iedereen weet dat de Duitsche munt en bankbriefjes dwangkoers in België hebben. Dat beteekent, dat men zich aan rechtsvervolging blootstelt wanneer men weigert ze in betaling aan te nemen. Ook is het Duitsche geld thans het gansche land door verspreid. Vele menschen hebben met het huidige dubbele muntstelsel heel wat moeite om eene rekening klaar te krijgen en stellen zich daarbij bloot aan nadeelige vergissingen.

Met het doel onze lezers aangenaam en nuttig te zijn, geven wij hierna eene uit te knippen en te bewaren

HERLEIDINGSTAFEL VAN DE MARKEN IN FRANKEN VAN DE GAZET VAN BRUSSEL

1	pfennig	0 fr. 01	6	pfennig	0 fr. 07
2	»	0 fr. 02	7	»	0 fr. 08
3	»	0 fr. 03	8	»	0 fr. 10
4	»	0 fr. 05	9	»	0 fr. 11
5	»	0 fr. 06	10	»	0 fr. 12
15	pfennig	0 fr. 18	60	pfennig	0 fr. 75
20	»	0 fr. 25	10	»	0 fr. [illegible]
30	»	0 fr. 37	80	»	1 fr. 00
40	»	0 fr. 50	90	»	1 fr. 12
50	»	0 fr. 62	100	»	1 fr. 25
1	»	1 fr. 25	26	»	32 fr. 50
2	»	2 fr. 50	27	»	33 fr. 75
3	»	3 fr. 75	28	»	35 fr. 00
4	»	5 fr. 00	29	»	36 fr. 25
5	»	6 fr. 25	30	»	37 fr. 50
6	»	7 fr. 50	31	»	38 fr. 50
7	»	8 fr. 75	32	»	40 fr. 00
8	»	10 fr. 00	33	»	41 fr. 25
9	»	11 fr. 25	34	»	42 fr. 50
10	»	12 fr. 50	35	»	43 fr. 75
11	»	13 fr. 75	36	»	45 fr. 00
12	»	15 fr. 00	37	»	46 fr. 25
13	»	16 fr. 25	38	»	47 fr. 50
14	»	17 fr. 50	39	»	48 fr. 75
15	»	18 fr. 75	40	»	50 fr. 00
16	»	20 fr. 00	41	»	51 fr. 25
17	»	21 fr. 25	42	»	52 fr. 50
18	»	22 fr. 50	43	»	53 fr. 75
19	»	23 fr. 75	44	»	55 fr. 00
20	»	25 fr. 00	45	»	56 fr. 25
21	»	26 fr. 25	46	»	57 fr. 50
22	»	27 fr. 50	47	»	58 fr. 75
23	»	28 fr. 75	48	»	60 fr. 00
24	»	30 fr. 00	49	»	61 fr. 25
25	»	31 fr. 25	50	»	62 fr. 50
51	mark	63 fr. 75	76	mark	95 fr. 00
52	»	65 fr. 00	77	»	96 fr. 25
53	»	66 fr. 25	78	»	97 fr. 50
54	»	67 fr. 50	79	»	98 fr. 75
55	»	68 fr. 75	80	»	100 fr. 00
56	»	70 fr. 00	81	»	101 fr. 25
57	»	71 fr. 25	82	»	102 fr. 50
58	»	72 fr. 50	83	»	103 fr. 75
59	»	73 fr. 75	84	»	105 fr. 00
60	»	75 fr. 00	85	»	106 fr. 25
61	»	76 fr. 25	86	»	107 fr. 50
62	»	77 fr. 50	87	»	108 fr. 75
63	»	78 fr. 75	88	»	110 fr. 00
64	»	80 fr. 00	89	»	111 fr. 25
65	»	81 fr. 25	90	»	112 fr. 50
66	»	82 fr. 50	91	»	113 fr. 75
67	»	83 fr. 75	92	»	115 fr. 00
68	»	85 fr. 00	93	»	116 fr. 25
69	»	86 fr. 25	94	»	117 fr. 50
70	»	87 fr. 50	95	»	118 fr. 75
71	»	88 fr. 75	96	»	120 fr. 00
72	»	90 fr. 00	97	»	121 fr. 25
73	»	91 fr. 25	98	»	122 fr. 50
74	»	92 fr. 50	99	»	123 fr. 75
75	»	93 fr. 75	100	»	125 fr. 00

AANKONDIGINGEN

De GAZET VAN BRUSSEL, die in het gansche land, tot in de verste hoeken toe, gelezen wordt, is het meest geschikte blad tot het plaatsen van aankondigingen.

VOORDEELIGE PRIJZEN

Brouwerij de Drij Pikkel

CH. DE VLEMINCK - GOOSEMANS

Steenweg van Meysse, Strombeek-Bever

FARO LAMBIC, GUEUZE, EXTRA BLOND

H. NAUWELAERS

Gediplomeerd kleermaker voor dames en heeren, Specialiteit van tailleur-costumes, begeeft zich met stalen aan huis op vraag. — Bijzonder werkhuis voor herstellingen. 35, Raphaëlstraat (*nabij de Raadplaats*) **Brussel-Zuid.**

KLEINE AANKONDIGINGEN

Inzenders van aankondigingen worden verzocht steeds nauwkeurig hun adres op te geven.

Drukkers ! MEN vraagt, uit occasie te koopen 2 of 3 schragen van 67 cm. met 20 vakjes elk. 52, Serviëstraat, Brussel-Zuid.

PER occasie wenscht ik een boormachien en een couseuse te koopen. Zich wenden Serviestraat, 52, Brussel-Zuid.

WENSCH per occasie een electrische mot. van 1 1/2 tot 2 paardenkracht te koopen. Schrifte . aan od doen : Serviestraat, 52, Brussel-Zuid.

MEN vraagt droog brandhout te koopen. Stuurt prijs : Van den Branden, Scalpstr., 40, Molenbeek.

MEID gevraagd v. alle werk : kennende een weinig burgerskeuken. Goed loon. Schrijven aan de G. v. B.

VELO te koop. Goeden staat. Matigen prijs. Inlichtingen schriftelijk vragen : bureel van het blad.

WENSCH lederen riem, 100 m/m. breed, groote afmeting, te koopen. Schrijven : 9, Ruysdaelstraat, Anderlecht

MEN vraagt lessen in de Engelsche taal. Schrijven H. H., « Gazet van Brussel ».

HUIS te huren met verdiep, nabij Cinquanten. 3 jaar bail. 925 fr. Schr. L. B. 50, bur. van het blad.

GEEF les in Engelsch, Duitsch Nederlandsch aan achterlijke kinderen, direkte methode. Schr. H.V.D.E. bnr. Gazet v. Brussel.

HEER verlangt Duitsch o Nederlandsche lessen te gev. Voorbereiding tot exam. Schr. L. S. Gazet van Brussel.

GEDIPLOMEERDE onderwijzeres zoek lessen. Adres : C.V. 10, bur. Gazet van Brussel.

ZOEK smeerolie voor moteurs te koopen. Zeer dringend Schriftel. aanbod doen : Ruysdaelstraat, 9, Anderlecht.

GEVRAAGD nummers van de « Soir » van 4 tot 19 Augustus 1914. Aanbod doen : Herman, Ruysdaelstraat, Brus. zuid

NAAIMACHIEN SINGER te koop 80 fr. schr. T. K. schr. T. K. Gazet van Brussel.

MEN verlangt lessen in Duitsche taal, mat. pr. A. v. T. bur. van het blad.

Koepons Belgische rente, inkasseering belasting op inkomst, verzekering, kommissieloon, alles darbij begrepen tegen 15 %. Stassartstraat, 19 (Naamsche Poort(van 10 1/2 tot 13 uur.

Kleine Briefwisseling

De heer **Lambert Maurice**, 4de lanciers, 2de divisei 7de compagnie, ingedeeld bij den vervoerdienst van het Belgisch leger, waarover men ons inlichtingen vroeg, is niet gevangen ni Duitschland.

De genaamde Karel Pisciersens, een Antwerpenaar, van het 8e linieregiment, is sinds vier maanden in het Koninklijk Paleis, te Brussel, om er ten gevolge van zware brandwonden verzorgd te worden. Hij is aan de beterhand, zijn toestand is niet hopeloos, doch heeft hij verschrikkelijk geleden. Een balsem voor hem ware het nieuws te vernemen over zijne vrouw en kinderen die naar Nieuwnamen bij Hulst zijn gevlucht na het beschieten van Antwerpen. en over zijn vader, Honoré Pisciersens, te Kieldrecht wonend.

« De ongerustheid waarin ik leef over het lot van « vrouw en kind, de gedachte dat zij het noodige mis- « schien missen, pijnigt mij meer dan mijne kwetsu- « ren », kloeg hij.

Bij middel van dit blad komt, hopen wij, een menschlievend lezer in de gelegenheid de familie hierover in te lichten en haar de reis naar Brussel mogelijk te maken.

Volksschouwburg

(Folies Bergère) — *Kruisvaart straat (Noord)*

Zondag 17 en Maandag 18 Januari, te 8 uur 's avonds (Duitsche uur) : *De Tijgerjager of de Vrijbuiters van Mexico*, groot volksdrama in 7 bedrijven met kooren en ballet. Nieuwe tooneelschikking van den heer A. Clauwaert, met nieuwe decors en prachtige kostumen van het huis Bodart.

Zondag 17 Januari, in dagvertooning te 3 uur namiddag (Duitsche uur) : *Aangebrande Hutspot*, groot blijspel in 5 bedrijven door Aug. Hendrickx, schrijver van de « Familie Klepkens » en zoo vele andere groote lachsuccessen.

Het bureel van verhuring is open : Alle Zaterdagen van 10 uur 's morgens tot 4 uur 's namiddags en alle dagen der vertooningen.

Verkoopers worden gevraagd voor gansch België.

Zich wenden tot het bureel van het blad

Goede agenten voor aankondigingen worden gevraagd. — Zich persoonlijk of schriftelijk wenden : 9, Ruysdaelstraat Brussel-Zuid.

Drukkerij van de « Gazet van Brussel », 9, Ruysdaelstraat, Anderlecht-Brussel.

Belgische Krijgsgevangenen in Duitschland

Wij geven de volledige lijst der Belgische krijgsgevangenen in Duitschland, die rond de 35,000 namen bevat.

De verkortingen beteekenen het volgende :

c — compagnie; b — bataljon
f — forteres; l — linie

Gillard Auguste, 18 f 4 b 3 c.
Jaqmet Armand, 33 1 1 b 3 c.
Damoiseau Gaston, id.
Chatelain René, id.
Grandjean Arthur, id.
Remacle Joseph, 13 f 4 b 3 c.
Ory Clément, id.
Etienne Arthur, id.
Ván Claydorps Jean, 8 1 2 b 1 c.
Cavraine Joseph, id.
Piret Paul, id.
Youthuy Désiré, id.
Becker Théodore, id.
Parmentier Nestor, id.
Calonne Rémy, id.
Coulon Louis, id.
Goffitte Gustave, id.
Delaisse Léopold, id.
Willième Joseph, id.
Chordome Gustave, id.
Mallieh Auguste, 33 1 1 b 3 c.
François Hector, 13 f 4 b 2 c.
Thomas Louis, 33 1 2 b 1 c.
Balle Georges, 33 1 2 b 3 c.
Penis Albert, 33 1 1 b 3 c.
Delfosse Joseph, 13 1 4 b 3 c.
Verleyen Octave, 13 f 5 b 1 c.
Desmedt Dominique, 33 1 1 b 3 c.
Vanterickx Aldhonse, id.
Adnet Camille, 13 f 4 b 3 c.
Louppe Ernest, 13 f 6 b 3 c.
Rrsquin Nicolas, 13 1 1 b 3 c.
Lambolé Félix, 13 f 5 b 1 c.
Grégoire Louis, 13 f 4 b 3 c.
Van den Bousche Louis, 28 1 1 b 1 c.
Gérard Victor, id.
Naviaux Lucien, 13 f 5 b 2 c.
Pierre Laurent, 13 f 4 b 3 c.
Kerremans Jean, 33 1 1 b 3 c.
Van Humbeck Pierre, id.
Decae Charles, id.
Huysecom Edouard, 13 f 3 b 3 c.
Mommart Olivier, 13 f 4 b 3 c.
Kinet Alfred, id.
Develder Jean, 13 1 1 b 3 c.
Leboutte Rodolphe, 33 1 1 b 3 c.
Dave Auguste, 13 f 4 b 3 c.
Goffart Eugène, id.
Albert Jean-Baptiste, 33 1 1 b 3 c.
Delvaux Eugène, 13 f 4 b 3 c.
Vandenfutte Henri, id.
Farmienne Henri, 13 f 4 b 3 c.
Maquet Ernest, 33 1 2 b 1 c.
Delvaux Jules, id.
Herman Alfred, id.
Gillard Victor, id.
Thomas Emile, id.
Metens Léon, id.
Quévrin Henri, id.
Roti Fernand, id.
Van Acker Alphonse, 28 1 3 b 1 c.
Van Hecthe Joseph, 33 1 1 b 3 c.
Huyojens Amédée, 8 f 3 b 1 c.
Xantippe Georges, 8 1 2 b 3 c.
Derwever Adolphe, kaporaal, 28 1 3 b 3 c
Adrisenssens Pierre, 8 f 2 b 4 c.
Peeters François, 8 1 2 b 4 c.
De Brue Auguste, 8 1 2 b 2 c.
Bourguignon Jean, 8 1 1 b 2 c.
Deekers Constant, 8 f 2 b 2 c.
Amerhuckx Oscar, 28 1 1 b 2 c.
Gillardin François, kaporaal, 8 f 2 b 3 c.
Wautier Alfred, kaporaal, 8 f 1 b 2 c.
Van Wauve Jules, 8 1 2 b 2 c.
De Hycke Joseph, 8 f 2 b 1 c.
Van Roosendaal Henri, 8 f 1 b 4 c.
Parly Emile, 8 1 2 b 4 c.
Moyer Jules, 28 1 2 b 1 c.
Dentes Léopold, 8 f 2 b 2 c.
Van Broeck Jean, 8 f 2 b 3 c.
Vanderonickt Baptiste, 8 1 1 b 2 c.
Brees Hubert, 8 f 1 b 4 c.
Mertens Henri, 8 f 1 b 4 c.
De Brackeleer Daniel, 8 1 2 b 4 c.
Bettens François, 8 1 2 b 3 c.
Duvillier Augustin, 8 1 2 b 4 c.
Provost César, 28 1 3 b 2 c.